

# Programma Economie en vrije tijdsbesteding



## Inleiding

De opgave op het terrein van Economie en Vrijtijdsbesteding is het invullen van de regisserende en faciliterende rol van de gemeente. Dit betekent dat wij steeds afwegen wie welke rol vervult en dat er een nieuw samenspel tussen de gemeente en andere actoren ontstaat. De bijdrage die actoren leveren aan het maatschappelijk effect zijn het uitgangspunt, niet de instelling/organisatie. In samenspraak met de omgeving en onze partners willen wij de maatschappelijke meerwaarde verwoorden.

Wij zetten steeds meer in op het versterken van netwerken en onze relaties daarbinnen. Netwerken die enerzijds lokaal aanwezig zijn. Maar wij moeten ook steeds meer gebruik maken van regionale, provinciale, landelijke en grensoverschrijdende structuren en mogelijkheden. Binnen een netwerk gaat het ook vooral om het delen van kennis. Kennis, bijvoorbeeld over informatiebeveiliging of duurzaamheid, is niet alleen nodig voor een overheid maar ook voor ondernemers. Samen op zoek gaan naar nieuwe ideeën en mogelijkheden is belangrijk. Onze voorstellen zijn dan ook gericht op het verder vormgeven van het nieuwe samenspel: het relatiebeheer tussen gemeente, ondernemers, onderzoek, onderwijs, andere overheden, sportverenigingen, culturele instellingen en inwoners.

Het werkprogramma Economie omvat twee programmalijnen. De eerste programmalijn is 'Meedoen'. Dit gaat over vrijetijdsbesteding. De tweede programmalijn is 'Versterken Werkgelegenheid'. De opgave is om (samen) te werken aan de verbinding tussen Economische en Sociale Zaken. Het subdoel 'Stimuleren werkgelegenheid' heeft een plek gekregen in de doelenboom en in samenwerking met het programma Sociaal Domein wordt gewerkt aan duurzame werkgelegenheid. Een andere koppeling die sterker naar voren komt is de relatie met onderwijs. De verbinding met onderwijs is zichtbaar gemaakt door Onderwijs toe te voegen aan 'Verbindingen met andere doelenbomen', maar ook door vanuit de doelenboom Sociale Zaken te verwijzen naar de Twentse belofte in de doelenboom Onderwijs. Voor de koppeling tussen economische zaken en sociale zaken is een ontwikkelprogramma economie, werkgelegenheid en onderwijs opgesteld.

### *Doelenboom cultuur en recreatie & toerisme*

Corona heeft grote impact op deze sector en de daarbij behorende doelstellingen. Er is de laatste jaren volop gewerkt om te komen tot een nieuwe recreatieve structuur t.b.v. lokale promotie die aansluit bij Gastvrij Twente. De nieuwe netwerkorganisatie houdt zich bezig met lokale promotie. De actualisatie van de Nota Vrijtijdseconomie (2021) sluit hierbij aan en zorgt voor integratie van de verschillende onderdelen uit de vrijetijdseconomie (cultuur en evenementen). Ook willen we verder inzetten op gebiedspromotie Engbertsdijkvenen en onderzoeken welke kansen er liggen om onder andere vrijetijdseconomie te versterken binnen onze gemeente. We blijven inzetten op het verder doorontwikkelen hiervan.

### *Doelenboom Economie en werkgelegenheid*

De verwachting is dat de economische visie aangescherpt moet gaan worden op basis van een economische analyse (2021) en de impact van corona. Dit geldt ook voor de te actualiseren Detailhandelsstructuurvisie (2021) en de uitvoering van deze visie in 2022. Dit zal de komende jaren veel aandacht vragen.

Met ingang van 2022 zal er geen structureel budget (25.000) meer zijn voor leader. Dit betekent niet dat we stoppen. Vanaf 2022 zullen co-financieringsvraagstukken voor leader gefinancierd worden uit andere budgetten zoals bijvoorbeeld het kernbudget of werkbudget economie. De omvang van het bedrag blijft gelijk aan 25.000 euro.

In 2021 is een start gemaakt met het opstellen van een toekomstgerichte visie voor het buitengebied van Twenterand. Dit proces zal in 2022 worden afgerond. In de integrale visie komen de verschillende thema's samen. Onderdeel van deze visie is een uitvoeringsprogramma, dit zal in 2022 opgepakt worden. Bij de begrotingsbehandeling zal waar mogelijk concreter op de prioriteiten van de verschillende thema voor 2022 in worden gegaan.

### *Doelenboom sport*

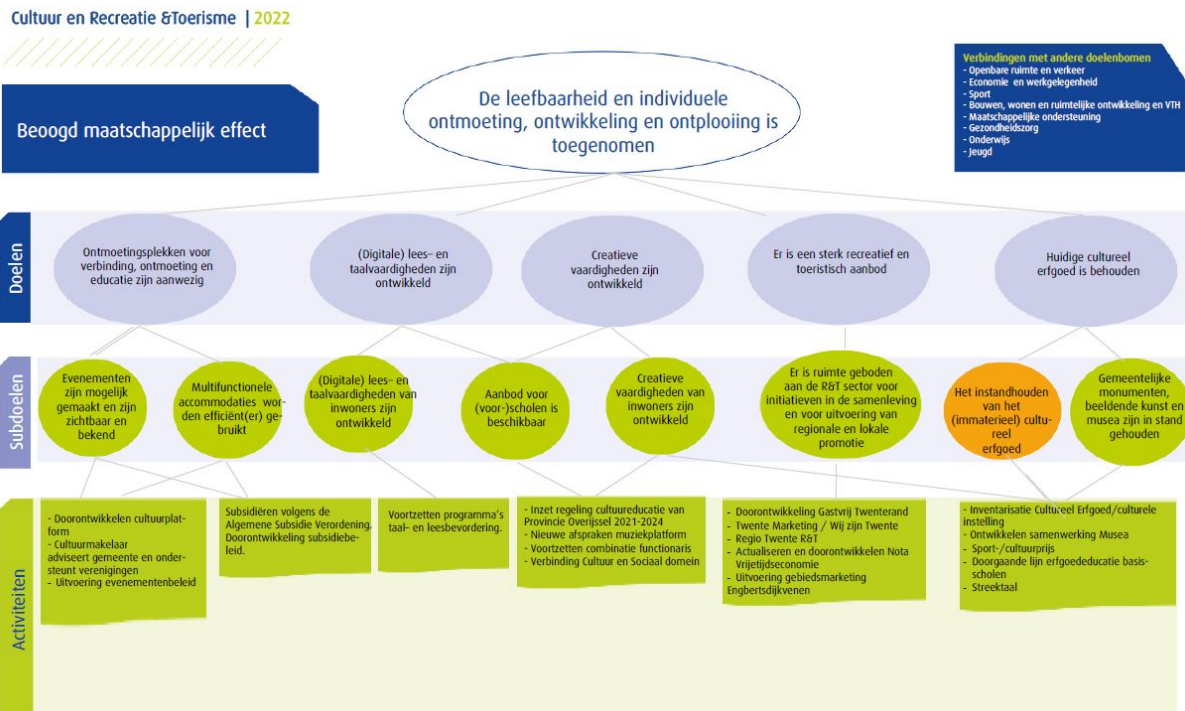
De gemeenten heeft verschillende sportaccommodaties en sportvoorzieningen, dit zijn de basisvoorzieningen binnen onze gemeente. Het accommodatiebeleid voor deze voorzieningen is verouderd en moet worden geactualiseerd. Belangrijke opgave is om het bestaande steeds meer en

beter gezamenlijk te gebruiken, ook duurzaamheid (bijvoorbeeld ledverlichting) en zelfwerkzaamheid zijn onderdelen die aangepast moeten worden. Ter ondersteuning willen wij de bestaande voorzieningen beter inzichtelijk hebben, inclusief de maatschappelijke bijdrage die geleverd wordt. Dit is ook van belang om op termijn de financiën van de gemeente beheersbaar te houden.

Als gevolg van corona heeft de focus vooral gelegen op het ondersteunen en informeren van verenigingen. Waarbij er ook aandacht is voor de effecten van corona op de ontwikkeling van de ledenaantallen. Deze informatie zal mee worden genomen in de te actualiseren sportvisie. De sportvisie is de kapstok voor andere beleidsstukken. De sportvisie zal vervolgens doorvertaald moeten worden naar diverse beleidsthema's om de doelstelling van 75% van de inwoners te laten sporten en bewegen te halen.

## Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

### Doelenboom



### Beoogd maatschappelijk effect

De leefbaarheid en individuele ontmoeting, ontwikkeling en ontplooiing is toegenomen

#### Doel: Ontmoetingsplekken en podia voor kunst, cultuur en evenementen zijn beschikbaar

Hieronder wordt verstaan fysieke ontmoetingsplekken zoals CCK2, De Klaampe, Het Punt en dergelijke, maar ook digitale ontmoetingsplekken.

#### Doel: (Digitale) lees- en taalvaardigheden zijn ontwikkeld

Hieronder wordt verstaan lectuur, literatuur, maar ook digitale media en dergelijke.

#### Doel: Creatieve vaardigheden zijn ontwikkeld

Cultuureducatie: alle vormen van educatie waarbij cultuur als doel of middel wordt ingezet, zowel actief, receptief en reflectief. Cultuuruitingen kunnen een middel zijn om andere leergebieden te ondersteunen, zoals geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijleer, economie of wiskunde.

#### Doel: Er is een sterk recreatief en toeristisch aanbod

Recreatief en toeristisch aanbod bevat verblijfsrecreatie maar ook de dagrecreatieve voorzieningen. Gastvrij Twenterand werkt voor en met de recreatieve ondernemers in Twenterand. Marketing Oost verzorgt de promotie van Twente.

#### Doel: Huidig Cultureel erfgoed is behouden

Cultureel erfgoed: sporen uit het verleden in het heden, die zichtbaar en tastbaar aanwezig zijn. Dat kunnen voorwerpen zijn in musea, archeologische vondsten, archieven, monumenten en landschappen (materieel), maar ook de daaraan verbonden gebruiken, verhalen en gewoonten (immaterieel). De monumentenlijst is opgenomen in de Welstandsnota Twenterand.

## **Subdoel: Evenementen zijn mogelijk gemaakt en zijn zichtbaar en bekend**

### **Activiteiten**

- **Uitvoering evenementenbeleid**  
Het vaststellen van het Evenementenkompas ligt stil sinds de corona-crisis omdat er geen evenementen georganiseerd kunnen worden. Zodra er weer ruimte is voor evenementen zal de vaststelling en de uitvoering van het Evenementenkompas worden opgepakt.

## **Subdoel: Multifunctionele accommodaties worden efficiënt (er) gebruikt**

### **Activiteiten**

- **Doorontwikkeling subsidiebeleid**  
In 2021 is een start gemaakt met de doorontwikkeling van het subsidiebeleid. In 2022 zal een verdere uitwerking van het subsidiebeleid plaatsvinden. Het aangepaste beleid zal dan ook worden vastgesteld

## **Subdoel: Aanbod voor (voor-)scholen is beschikbaar**

### **Activiteiten**

- **Inzet regeling cultuureducatie van Provincie Overijssel 2021-2024**  
We gaan samen met de scholen, de provincie Overijssel en de combinatiefunctionaris cultuur en onderwijs verder uitvoering geven aan het nieuwe cultuureducatieplan 2021 - 2024. We hebben in dit plan afgesproken dat we de komende jaren de volgende focus leggen:  
Op elke basisschool een cultuurcoördinator  
Centraal aanbod in alle disciplines continueren (de Cultuurklapper)  
Uitvoeren en optimaliseren doorgaande leerlijnen erfoededucatie en streektaal  
Continueren inzet op muziekonderwijs (versterken samenwerking lokale muziekverenigingen en basisscholen)  
Onderzoeken kansen vernieuwende culturele projecten (bijv. laaggeletterdheid, cultuur & techniek, cultuur & natuur)  
Wij willen op deze manier werken aan een verrijking van de leeromgeving van alle Twenterandse kinderen in het basisonderwijs.

## **Subdoel: Creatieve vaardigheden van inwoners zijn ontwikkeld**

### **Activiteiten**

- **Verbinding Cultuur en Sociaal Domein**  
We willen inzetten op het ontwikkelen van creatieve vaardigheden voor alle inwoners. Het is de bedoeling om hierbij ook relatie te leggen met bijvoorbeeld de doelgroepen vanuit het sociaal domein. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het inzetten van cultuur voor eenzaamheidsbestrijding of cultuur inzetten voor mensen met een beperking. Culturele organisaties en verenigingen zorgen voor ontmoeting, verbinding en educatie en dragen op deze manier bij aan het welzijn van onze inwoners.

## **Subdoel: Er is ruimte geboden aan de R&T sector voor initiatieven in de samenleving en voor uitvoering van regionale en lokale promotie**

### Activiteiten

- **Uitvoering gebiedsmarketing Engbertsdijkvenen**  
In 2021 zijn we gestart met de marketing voor Engbertsdijkvenen. In 2022 gaan we hiermee verder.
- **Actualiseren en doorontwikkelen Nota Vrijtijdseconomie**  
In de tweede helft van 2021 wordt gestart met de actualisatie van de nota Vrijtijdseconomie en vervolgens zal de nota worden vastgesteld. Er zal een verbinding worden gelegd met het Evenementenkompas, de Cultuuroopdracht. Ook zal de samenwerking met Gastvrij Twenterand hierin worden meegenomen.

### Subdoel: Het instandhouden van het (immaterieel) cultureel erfgoed

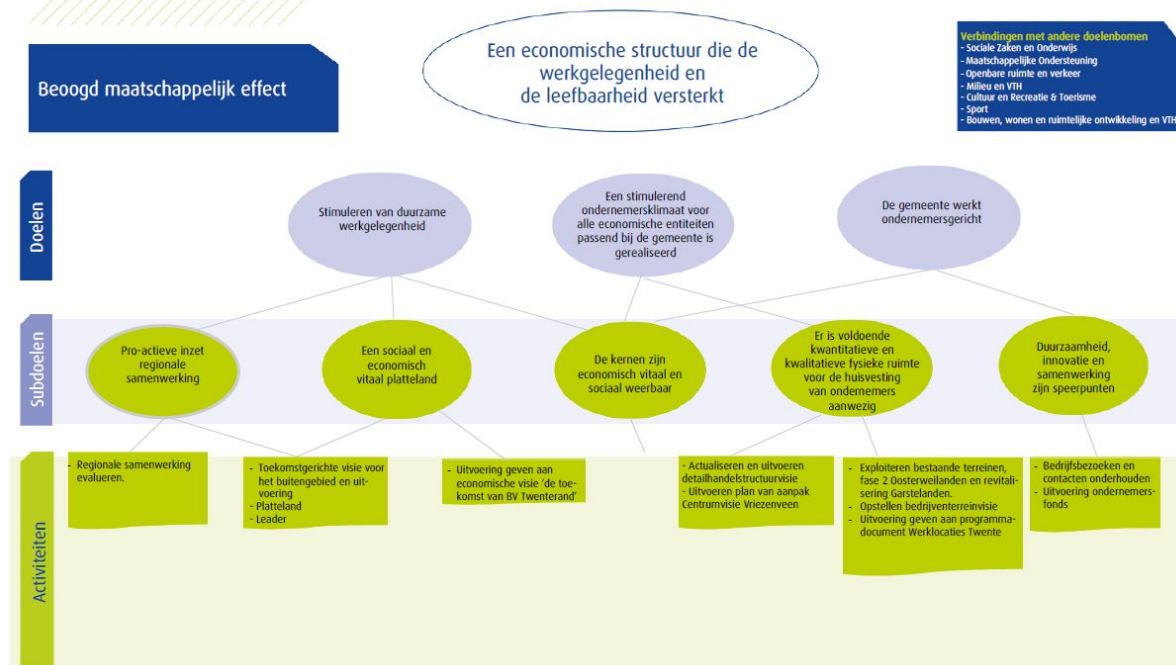
#### Activiteiten

- **Inventarisatie Cultureel Erfgoed / culturele instelling**  
We willen de visie op het cultureel erfgoed koppelen aan de nieuwe omgevingswet. Deze wet en de erfgoedwet zorgen samen voor de bescherming van ons cultureel erfgoed. Cultureel erfgoed is een verplicht thema in de omgevingsvisie. Bij het vaststellen van de omgevingsvisie dient ook gemotiveerd te worden of en hoe participatie heeft plaatsgevonden.  
De gemeentelijke monumenten en de beeldende kunst worden ook gekoppeld aan de nieuwe omgevingswet.  
Met de erfgoedinstellingen willen we komen tot meer verbinding en samenwerking. We gaan daarbij inzetten op een doorgaande leerlijn erfgoededucatie waarbij gemeente, scholen, erfgoedinstellingen en eventuele andere partners samenwerken. Op deze manier creëren we meer draagvlak voor het behouden en beschermen van ons cultureel erfgoed. Dit past ook bij het uitgangspunt dat de wij de maatschappelijke rol van erfgoedinstellingen in onze gemeente willen verbreden. Wij willen dat erfgoedinstellingen zich op deze manier verder door ontwikkelen tot vitale organisaties die een bijdrage leveren aan brede maatschappelijke thema's binnen de gemeente.

## Doelenboom Economie en werkgelegenheid

### Doelenboom

Economie en Werkgelegenheid | 2022



### Beoogd maatschappelijk effect

Een economische structuur die de werkgelegenheid en de leefbaarheid versterkt

#### Doel: Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

Samen met sociale domein de werkgelegenheid in Twenterand stimuleren en nog meer de verbinding te zoeken tussen economie, een inclusieve arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie.

#### Doel: Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

Economische entiteiten betreffen alle ondernemersvormen, zowel commerciële als niet-commerciële bedrijven. Met passend bij de gemeente wordt bedoeld dat het past bij de wensen die de ondernemer in Twenterand heeft.

#### Doel: De gemeente werkt ondernemersgericht

Dit betekent actief informatie/kennis/ervaringen en dergelijke ophalen bij en delen met ondernemers ten behoeve van (beleids)ontwikkeling.

#### Subdoel: Een sociaal en economisch vitaal platteland

#### Activiteiten

- Platteland

In 2021 is een start gemaakt met het opstellen van een toekomstgerichte visie voor het buitengebied van Twenterand. Dit proces zal in 2022 worden afgerond. In de visie komen de verschillende thema's samen in een integrale visie. Onderdeel is een uitvoeringsagenda. De uitvoering hiervan zal worden opgepakt in 2022.

- **VOORSTEL: Leader**

Met ingang van 2022 zal er geen structureel budget (25.000) meer zijn voor leader. Dit betekent niet dat we stoppen. Vanaf 2022 zullen co-financieringsvraagstukken voor leader gefinancierd worden uit andere budgetten zoals bijvoorbeeld het kernbudget of werkbudget economie. De omvang van het bedrag blijft gelijk aan 25.000 euro.

Voorstel	i/s	Financiën	v/n
Leader	s	€ 25.000	v

**Subdoel: Er is voldoende kwantitatieve en kwalitatieve fysieke ruimte voor de huisvesting van ondernemers aanwezig**

**Activiteiten**

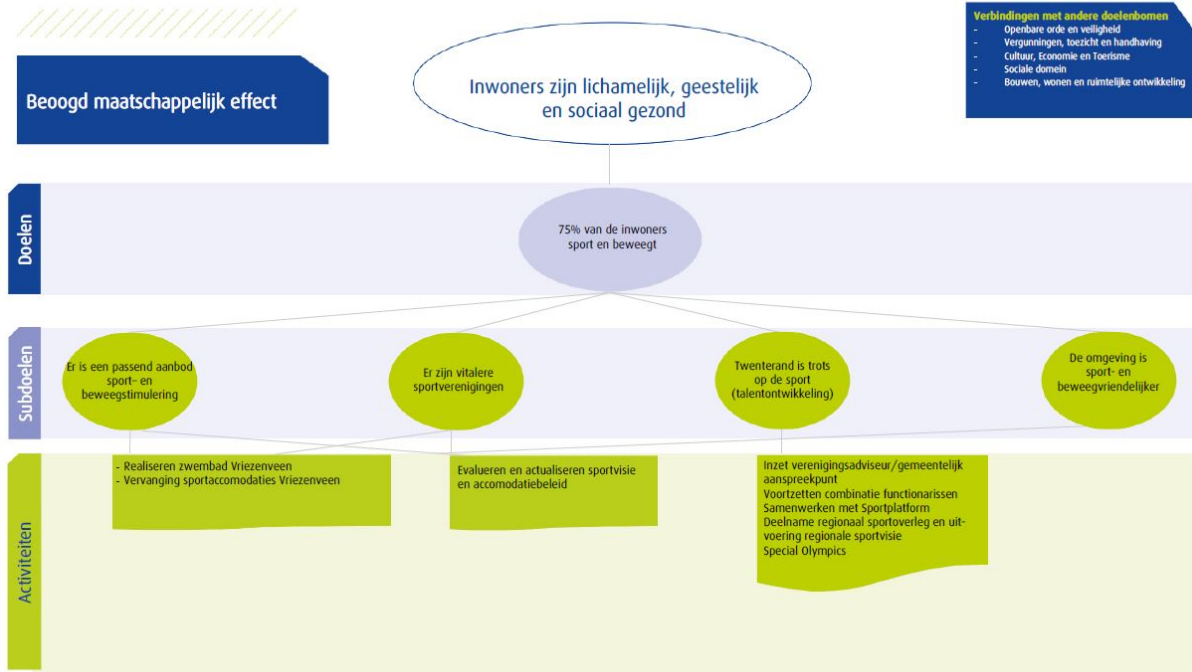
- **Actualiseren detailhandelsstructuurvisie**  
De huidige detailhandelstructuurvisie 2017-2022 loopt tot eind 2022. Een actualisering van de visie is nodig. We starten hier mee in 2021.
- **Exploiteren bestaande terreinen, fase 2 Oosterweilanden en revitalisering Garstelanden.**  
Het is belangrijk voor de economie dat we blijven investeren in de bedrijventerreinen van Twenterand.
- **Opstellen bedrijventerreinvisie**  
Naast het hebben van een strategisch plan bedrijventerreinen is het van belang om samen met ondernemend Twenterand te kijken naar de toekomst van bedrijventerreinen.
- **Uitvoeren plan van aanpak Centrumvisie Vriezenveen**  
In 2022 zal uitvoering gegeven worden aan de centrumvisie Vriezenveen. Dit zal samen met de afdeling Realisatie worden opgepakt.



# Doelenboom Sport

## Doelenboom

Sport | 2022



### Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond

#### Doel: 75% van de inwoners sport en beweegt

Hoe vitaler iemand is, hoe groter de kans dat diegene kan deelnemen in de maatschappij en zelfstandig thuis kan blijven wonen.

De rijksoverheid streeft in het kader van het Olympisch Plan 2028 naar een samenleving waarin minimaal 75% van de Nederlanders uit alle lagen van de bevolking regelmatig aan sport en bewegen doet. Ook in Twenterand hebben wij deze ambitie. De onderzoeken naar deelname worden uitgevoerd door Sportservice Overijssel. De metingen uit 2016 laten het volgende beeld zien:

	Sportdeelname Ned.	Norm gezond bewegen
4-18 jaar	75%	7%
19-65 jaar	46%	59%
65+	33%	68%

Het streven is om in deze collegeperiode 75% van de inwoners te laten sporten en bewegen. Dat houdt in dat met name op de doelgroep vanaf 19 jaar ingezet wordt.

#### Subdoel: Er is een passend aanbod sport- en beweegstimulering

### Activiteiten

- **Vervanging sportaccommodaties Vriezenveen**  
In Vriezenveen staan een aantal sportaccommodaties die aan vervanging toe zijn. Het gaat om sporthal De Stamper, de semi permanente sporthal en het gymlokaal aan de Krijgerstraat. Uit een behoefteonderzoek moet blijken hoeveel sportzalen nodig zijn en wat er terug gebouwd moet worden.
- **Realiseren zwembad Vriezenveen**  
In 2022 zal gestart worden met de bouw van het nieuwe zwembad in Vriezenveen.

### Subdoel: Twenterand is trots op de sport (talentontwikkeling)

### Activiteiten

- **Special Olympics**  
In 2022 worden de Special Olympics in Twente georganiseerd. Elke Twentse gemeente organiseert een of meerdere sporten.  
In Twenterand zal het korfbaltoernooi worden gespeeld. De korfbalverenigingen worden actief betrokken bij de organisatie van dit toernooi.